

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.smf@regeringskansliet.se

Diarienummer
LI2026/00492

Datum
2026-06-22

Remissvar från BirdLife Sverige gällande Skogsstyrelsens rapport 2025/14 *Analys av markavståenden för naturvårdsändamål enligt jordförvärvslagen* samt Jordbruksverkets och Skogsstyrelsens redovisning av regeringsuppdrag 2025/1218 *Förslag till ändrade regler om markavståenden enligt jordförvärvslagen*

BirdLife Sverige har givits tillfälle att lämna synpunkter över Skogsstyrelsens rapport 2025/14 *Analys av markavståenden för naturvårdsändamål enligt jordförvärvslagen* samt Jordbruksverkets och Skogsstyrelsens redovisning av regeringsuppdrag 2025/1218 *Förslag till ändrade regler om markavståenden enligt jordförvärvslagen*. Utifrån tidigare remissprocesser uppfattar BirdLife Sverige att nuvarande regering knappast kommer att ta någon vidare notis om miljöorganisationer. Likväl önskar vi dela med oss av våra synpunkter för att regeringen ska kunna fatta välgrundade beslut.

BirdLife Sveriges ståndpunkt

BirdLife Sverige har ingenting emot privat markägarande, men föreningen ser det som problematiskt att privat ägande kan anses vara så viktigt för Sverige att bibehållen proportion mellan fysiska och juridiska personer som äger mark prioriteras mycket högre jämfört med att mark avsätts för att främja biologisk mångfald och motverka klimatförändringar, vilket är en viktig ekosystemtjänst som skyddad natur kan bidra med. Skogsstyrelsens analys visar att under tidsperioden 2005 – 2024 har juridiska personers (ej statens) ägande av produktiv skogsmark inte förändrats i förhållande till fysiska personers ägarandel, och det fysiska ägandet av brukad skogsmark har endast minskat med en procentenhet, samtidigt som juridiska personers (ej staten) ägandeandel har ökat med samma siffra. Med denna högst begränsade förändring som underlag måste den föreslagna regeländringens ifrågasättas.

Konsekvensen ifall juridiska personer inte längre kommer att få köpa privatägd mark när de sätter av mark till staten för naturvård blir att naturvårdsavsättningarna minskar avsevärt, vilket är särskilt allvarligt när nuvarande regering så hårt propagerar för att skydd av natur ska baseras på frivillighet. Möjligheten till inköp av privatägd mark vid naturvårdsavsättning har nämligen varit ett starkt incitament för juridiska personer att avsätta mark för naturvård (och klimatförbättring), vilket Skogsstyrelsens analys tydligt påvisar.

BirdLife Sverige förespråkar starkt det första av de två lämnade förslagen, vilket innebär att juridiska personer även fortsättningsvis får köpa privatägd mark när de sätter av mark till staten för naturvård, om de också överlåter äganderätten till den mark de sätter av. Det andra förslaget kommer att ytterligare försvåra myndigheternas arbete med formella områdesskydd och innebär att Sveriges möjligheter att leva upp till internationell lagstiftning (såsom restaureringsförordningen), undertecknade avtal (till exempel Konventionen om biologisk mångfald och Parisavtalet) samt nationella miljömål och utfästelser ytterligare minskar. BirdLife Sverige förespråkar den alternativa/kompletterande lösning som myndigheterna presenterar (se avsnitt 3.3.3), där juridiska personer skulle kunna kompenseras för sina avståenden till staten för naturvårdsändamål med ersättningsmark från Sveaskog.

För BirdLife Sverige,

Daniel Bengtsson, Fågelskyddsansvarig
070 515 45 33, daniel.bengtsson@birdlife.se

Kjell Carlsson, Ordförande
070 226 77 62, kjell.carlsson@birdlife.se